

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 30.

Vydána dne 30. června 1953.

Cena 50 haléřů.

OBSAH:

52. Nařízení o opatřeních proti fluktuaci a absenci.

52.

Vládní nařízení

ze dne 3. června 1953

o opatřeních proti fluktuaci a absenci.

Vláda republiky Československé nařizuje se souhlasem presidenta republiky podle § 42 odst. 1 zákona č. 241/1948 Sb., o prvním pětiletém hospodářském plánu rozvoje Československé republiky (zákon o pětiletém plánu):

§ 1.

(1) Velká většina pracujících plní čestně a svědomitě své pracovní povinnosti. Jejich úsilí je však poškozováno nesvědomitostí některých jednotlivců a zjevy pracovní nekázně, které působí národnímu hospodářství a státu veliké škody. Proto je nutno zvýšit odpovědnost vedoucích pracovníků za udržování pevné pracovní kázně a zavést přísnější opatření proti jednotlivcům, kteří svojí nesvědomitostí poškozují výsledky budovatelského úsilí našeho pracujícího lidu.

(2) Podniky podle ustanovení tohoto nařízení se rozumějí zejména národní, komunální, družstevní podniky, podniky pro provozování zahraničního obchodu, podniky státní, úřady a orgány státní správy, národní výbory, jiné socialistické a právnické osoby, jakož i sdružení a zařízení.

Opatření proti fluktuaci.

§ 2.

(1) Zaměstnanec podniku může rozvázat pracovní poměr sjednaný na neurčitou dobu,

ať s dodržením výpovědní lhůty nebo bez jejího dodržení, jen se souhlasem vedoucího podniku. Totéž platí pro rozvázání pracovního poměru sjednaného na určitou dobu před uplynutím této doby.

(2) Vedoucí podniku je povinen dát zaměstnanci souhlas k rozvázání pracovního poměru v těchto případech:

- a) není-li zaměstnanec schopen bez vážného ohrožení svého života nebo zdraví dále konat práci, k níž se zavázal, nebo je-li zaměstnanec k výkonu této práce pro svůj zdravotní stav trvale nezpůsobilý a nemůže-li býti v podniku zaměstnán jinou vhodnou prací ani po předchozí průpravě;
- b) nastane-li u zaměstnance stav, který podle předpisů o národním důchodovém pojištění zakládá pro něho v případě skončení pracovního poměru nárok na starobní důchod;
- c) je-li zaměstnanec přijat jako žák do výběrové školy nebo jako posluchač na vysokou školu;
- d) sleduje-li zaměstnanec hlavního člena rodiny, který se přestěhoval;
- e) jde-li o těhotnou zaměstnankyni nebo jde-li o matku, která pečuje alespoň o jedno dítě mladší 15 let a má pro rozvázání pracovního poměru důležité důvody;
- f) poruší-li podnik podstatnou povinnost vyplývající pro něj z pracovního poměru;
- g) je-li zaměstnanec pověřen výkonem veřejné funkce, která mu brání ve výkonu zaměstnání.

§ 3.

(1) Vedoucí podniku může rozvázat pracovní poměr se zaměstnancem jen v těchto případech:

- a) ruší-li se výroba nebo podnik nebo organizuje-li se nově práce v podniku anebo má-li podnik podle státního plánu rozvoje národního hospodářství nebo rozhodnutí nadřízeného orgánu uvolnit zaměstnance;
- b) ukáže-li se, že zaměstnanec není schopen konat práci, k níž se zavázal, a nemůže-li být zaměstnán v podniku jinou vhodnou prací ani po předchozí průpravě;
- c) porušuje-li zaměstnanec soustavně a ze své viny podstatné povinnosti vyplývající pro něho z pracovního poměru;
- d) bude-li zaměstnanec pravomocně odsouzen ke ztrátě čestných práv občanských nebo bude-li mu pravomocně uložen trest zákazu činnosti, k níž se zavázal;
- e) bude-li zaměstnanec pravomocně potrestán pro trestný čin nebo přestupek, jichž se dopustil přímo v souvislosti se svým zaměstnáním, nebo je-li déle než dva měsíce ve vazbě nebo trestu.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 písm. c) až e) může vedoucí podniku pracovní poměr rozvázat bez dodržení výpovědní lhůty; v ostatních případech s dodržением výpovědní lhůty.

(3) Ustanovení § 114 zákona o národním pojištění zůstává nedotčeno.

§ 4.

Pracovní poměr na určitou dobu lze sjednat jen se zaměstnanci získanými organisovaným nábořem nebo pro práce sezonní.

§ 5.

(1) Zrušení pracovního poměru zaměstnancem bez souhlasu vedoucího podniku podle ustanovení § 2 se považuje za svévolný odchod.

(2) Vedoucí podniku je povinen oznámit neprodleně každý svévolný odchod zaměstnance prokurátorovi.

Opatření proti absenci.

§ 6.

(1) Zameškání pracovní doby zaměstnancem podniku smí omluvit pouze vedoucí podniku nebo jím pověřená osoba.

(2) Vláda vyhlásí na návrh jednotné odborové organizace, ve kterých případech smí vedoucí podniku nebo jím pověřená osoba omluvit zaměstnanci zameškanou pracovní dobu.

§ 7.

(1) Proti zaměstnanci podniku, který neomluveně zameškal pracovní dobu, se užije kárných opatření, pokud zaměstnanec nebude potrestán podle ustanovení § 10 tohoto nařízení.

(2) Kárná opatření jsou:

- a) důtka,
- b) veřejná důtka,
- c) dočasné přeložení na jinou méně placenou práci až na dobu tří měsíců.

(3) Kárných opatření užije vedoucí podniku; zaměstnanec musí být předtím slyšen.

§ 8.

(1) Za nepatrné provinění se nepoužije kárného opatření. Takové provinění vytkne vedoucí podniku provinivšímu se a poučí ho.

(2) Důtka se vyslovuje při neomluveném zameškání jednoho pracovního dne v kalendářním roce nebo v případech uvedených v odstavci 1, kde nebylo dosaženo nápravy.

(3) Veřejná důtka se vyslovuje při neomluveném zameškání druhého pracovního dne nebo dvou dní za sebou v kalendářním roce anebo v případech, kde důtkou nebylo dosaženo nápravy.

(4) Dočasné přeřazení na jinou méně placenou práci se vyslovuje při neomluveném zameškání třetího pracovního dne nebo tří dnů za sebou v kalendářním roce anebo v případech, kde veřejnou důtkou nebylo dosaženo nápravy.

(5) Kárná opatření projedná vedoucí podniku předem s příslušným závodním orgánem jednotné odborové organizace.

(6) Proti kárnému opatření se může zaměstnanec odvolat do 8 dnů po jeho oznámení k nejbližší nadřízenému orgánu příslušného svazu jednotné odborové organizace.

§ 9.

Závažné případy neomluveného zameškání pracovní doby, zejména jde-li o neomluvené zameškání nejméně čtyř pracovních dnů za sebou nebo v kalendářním roce, je vedoucí podniku povinen oznámiti neprodleně prokurátorovi.

§ 10.

Trestní ustanovení.

(1) Propuštění zaměstnance vedoucím podniku z jiných důvodů, než jsou uvedeny v § 3, a neplnění ohlašovací povinnosti vedoucím

podniku podle ustanovení § 5 odst. 2 a § 9 trestá soud podle ustanovení trestního zákona, a to jako ohrožení jednotného hospodářského plánu podle § 135 trestního zákona, nejde-li o čin přísněji trestný.

(2) Svěvolný odchod zaměstnance a závažné případy neomluveného zameškání pracovní doby se trestají podle téhož ustanovení, a to s přihlédnutím k dosavadnímu životu obviněného a za podmínek uvedených v § 37 trestního zákona nápravným opatřením. Nápravné opatření se vykonává na svobodě. Záleží v tom, že pachatel je povinen po dobu trestu vykonávat práci mu určenou za sníženou odměnu za práci a bez některých výhod vyplývajících z pracovního poměru.

Závěrečná ustanovení.

§ 11.

(1) Předpisy o rozvázání pracovního poměru výpovědí nebo předčasným zrušením,

vyjma předpisy o výpovědních lhůtách, nepatří pro rozvázání pracovního poměru zaměstnanců, na něž se toto nařízení vztahuje.

(2) Předpisy o rozvázání pracovního poměru ředitelů (správců) národních, komunálních a státních podniků a podniků pro provozování zahraničního obchodu nejsou dotčeny ustanoveními tohoto nařízení.

(3) Předpisy o součinnosti závodních orgánů jednotné odborové organizace při rozvázání pracovních poměrů nejsou dotčeny ustanoveními tohoto nařízení.

(4) Ustanovení dekretu č. 88/1945 Sb., o všeobecné pracovní povinnosti, pokud se týkají udělování souhlasu okresního národního výboru k rozvázání pracovního poměru, se ruší.

§ 12.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. července 1953; provedou je všichni členové vlády.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

arm. gen. Bacílek v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Barák v. r.

David v. r.

Dvořák v. r.

Đuriš v. r.

Harus v. r.

Dr. Havelka v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Jonáš v. r.

Kabeš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Málek v. r.

Maurer v. r.

Nepomucký v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Plojhar v. r.

Pokorný v. r.

Poláček v. r.

A. Pospíšil v. r.

J. Pospíšil v. r.

Ing. Púčik v. r.

Dr. Rais v. r.

Reitmajer v. r.

Smida v. r.

Sýkora v. r.

Ing. Šimůnek v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Šrámek v. r.

Štoll v. r.